

Bijlage 2: Samenvatting Inventarisatie talentontwikkeling in de podiumkunsten en beeldende kunst (Kwink Groep)

Het onderzoek van Kwink Groep heeft als doel om beelden over talent, de ontwikkeling en ondersteuning van talent en cijfers over de doorstroming van talenten in kaart te brengen. Het onderzoek heeft een inventariserend karakter en maakt onderdeel uit van een breder proces om de talentontwikkeling in de komende periode te kunnen monitoren en de effecten van beleidswijzigingen beter meetbaar te kunnen maken. Dit onderzoek levert input voor deze beoogde monitor talentontwikkeling.

Het onderzoek richt zich op de behoeften van kunstenaars zelf. De meningen van de kunstenaars staan daarom centraal. De basis van het onderzoek is een enquête die breed is verspreid om bij zoveel mogelijk kunstenaars de beelden over en ervaringen met ondersteuning in talentontwikkeling in kaart te brengen. Daarnaast werd beoogd de kenmerken van hun werkend bestaan in beeld te brengen. Om de enquêteresultaten te verdiepen zijn er ook 20 interviews afgenomen en zijn de resultaten getoetst in focusgroepen waar ook andere belanghebbenden dan kunstenaars in vertegenwoordigd waren. De totale respons van de enquête was 2228 kunstenaars.

Kunstenaars geven aan dat ze in vergelijking met een aantal jaren geleden steeds meer gedwongen worden om vooraf aan te geven wat ze gaan doen, willen ze voor subsidie in aanmerking komen. Zij geven aan dit hen de ruimte voor experiment ontnemt.

Voor zowel podiumkunstenaars als beeldend kunstenaars voldoet de huidige infrastructuur aan de verwachtingen als het gaat om het (verder) ontwikkelen van de eigen artistieke kwaliteit en voldoen de voorzieningen boven verwachting als het gaat om het bijbrengen van persoonlijke vaardigheden en learning by doing. Kunstenaars geven aan meer behoefte te hebben aan ondersteuning op het gebied van netwerken, financiering en coaching.

Het grootste gedeelte van respondenten in zowel podiumkunsten als beeldende kunst schat de kans 'gemiddeld' of 'groot' dat hij of zij de top bereikt. De kunstenaars hebben een optimistische grondhouding. Een opvallend verschil is dat in de podiumkunstensector jonge kunstenaars relatief positief zijn over hun kansen om de top te bereiken.

De meeste respondenten schatten hun kansen als 'gemiddeld' (of 'groot', in de podiumkunsten) in om met hun werk in levensonderhoud te voorzien. Alle gesprekspartners in de focusgroepen geven aan dat uit de resultaten over het levensonderhoud niet geconcludeerd kan worden dat kunstenaars financieel goed kunnen rondkomen van hun werk als kunstenaar. Gesprekspartners vermoeden dat respondenten ook hun inkomsten uit bijbaantjes of als docent hebben meegerekend, en dat zij zonder die inkomsten niet zouden kunnen voorzien in hun levensonderhoud. Hier tegenover staat dat kunstenaars aangeven dat ze onvoldoende financiële ruimte hebben. Bij het monitoren van talentontwikkeling onder kunstenaars zal inkomen en levensonderhoud een belangrijk thema zijn.

In het kwantitatieve gedeelte van de inventarisatie is voor verschillende opleidingen onderzocht wat de in-, uit- en doorstroom van kunstenaars is. Het percentage HBO-KUO studenten dat tijdens of meteen na afstuderen een baan heeft gevonden verschilt niet significant van het totaal van hbo-studenten. Of dit een baan binnen de cultuursector betreft en of hiermee ook in het levensonderhoud kan worden voorzien, is uit de beschikbare cijfers niet op te maken. Evenals in andere sectoren is het wel duidelijk dat binnen de podiumkunsten de organisaties groter worden maar dat er minder mensen in loondienst zijn.

De inventarisatie laat zien dat zowel de gemeenten als de private fondsen veel doen op het gebied van talentontwikkeling. Er is bij deze partijen minder geld beschikbaar voor talentontwikkeling dan een aantal jaar geleden. Alle kunstenaars en andere betrokkenen geven aan graag meer in dialoog te gaan met de overheid over talentontwikkeling.